

2023'ün İlk Çeyreğinde Gürcistan Ekonomisi

Tahmini reel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) büyüme oranı Mart 2023 için bir önceki yıla göre %7,3 ve 2023 1. Çeyrek ortalama reel GSYİH büyümesi %7,2 olarak gerçekleşti.

- 2023 yılı Mart ayında İnşaat, Finans ve sigortacılık faaliyetleri, Taşımacılık ve depolama, Ticaret sektörleri geçen yılın aynı dönemine göre reel olarak büyürken, Gayrimenkul faaliyetleri, İmalat, Enerji ve Gayrimenkul faaliyetlerinde daraldı. Vergi mükelleflerinin cirosu Mart'ta %9,2 olarak gerçekleşti. **Bu gösterge, ekonominin büyüme eğiliminde ilerlemeye devam ettiğini gösteren hızlı ekonomik büyüme tahminlerinde kullanılmaktadır.**

Enflasyon yıllık bazda bir önceki çeyreğe göre gerileyerek hedefe yaklaştı:

- Tüketici Fiyat Endeksi bir önceki aya göre %0,2 azalırken, yıllık enflasyon oranı Mart 2023'te %5,3 ile merkez bankası hedefi olan %3,0'ün üzerinde gerçekleşti. 2023 yılının ilk çeyreğinde arz yönlü bozulmaların azalması ve GEL'in değer kazanmasıyla uluslararası piyasalardan düşen fiyatların aktarımı enflasyonun yavaşlamasına neden olan temel unsurlar olurken;
- Yıllık çekirdek enflasyon* %5,0 olurken, tütün hariç yıllık çekirdek enflasyon** da manşet enflasyonun altında %5,0 olarak gerçekleşti ve bu, yıllık manşet enflasyonun mevcut seviyesinin orta vadede gerileyebileceğine işaret ediyor.
- Yıllık enflasyonun dağılımında:
  - ✓ Gıda ve alkolsüz içecekler genel yıllık enflasyona en fazla katkıyı sağlamaya devam etmiştir. Fiyatlar %11,8 artarak 3,91 puan yükseldi;
  - ✓ Konut, kamu hizmetleri ve diğer akaryakıt fiyatları %11,1 artarak enflasyonu 1,15 puan yukarı çekti. Fiili konut kiralamalarında (%35,1) ve konut bakım-onarımında (%5,8) fiyatlar yükseldi;
  - ✓ Nakliye fiyatları %8,0 oranında azalarak yıllık enflasyona -1,0 puan katkı sağladı. Ulaştırma hizmetleri fiyatları %13,9 arttı;
- Yurt içi ÜFE (DPPI) ise Mart 2022'ye göre %4,1 arttı. Üretilen ürünler için DPPI, 2022'in aynı ayına göre %5,9 artarak genel yıllık DPPI değişimine 4,83 pp katkı sağladı. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektörünün DPPI'yi azaltıcı etkisi oldu.
- Yurt içi yıllık ÜFE değişiminin yarısından fazlası, bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,6 artan gıda ürünlerinden geldi;
- İthalat Fiyat Endeksi (MPI) yıllık bazda %16,1 azaldı.

*Çekirdek enflasyon, gıda ve alkolsüz içecekler, enerji, düzenlemeye tabi tarifeler ve ulaştırma (özel tarifeler) tüketici sepetinden çıkarılarak hesaplanmıştır.

**Çekirdek enflasyon, gıda ve alkolsüz içecekler, tütün, enerji, düzenlemeye tabi tarifeler ve ulaşım (özel tarifeler) tüketici sepetinden çıkarılarak hesaplanmıştır.

Dış ticaret faaliyeti hem ithalat hem de ihracat kaynaklı güçlü bir büyüme yaşandı:

- 2023'ün ilk üç ayında Gürcistan'ın dış ticaret cirosu bir önceki yılın aynı dönemine göre %22,1 artarak 4783,7 milyon \$'a ulaştı;
- İhracat 1461,5 milyon dolara ulaştı. (%24,7 artış) olurken, ithalat ise 3222,2 milyon \$ olarak gerçekleşti. (%21,0 artış);
- Ticaret açığı yıl bazında %18,2 artarak 1.860 milyon dolara ulaştı. Dış ticaret cirosundaki payı %38,9 (2022 Ocak-Mart: %40,1);
- 2023'ün ilk çeyreğinde AB ülkelerine yapılan ihracat 213,9 milyon dolar olarak gerçekleşti (2022 1. Çeyreğe kıyasla %2,5↑) ve toplam ihracatın %14,6'sını oluşturdu. İthalat ise toplam ithalat içindeki %24,3'lük pay ile 834,6 milyon \$'a (%37,4 artış) ulaştı;
- BDT ülkelerine yapılan ihracat 855,1 milyon \$'ı (%96,3↑) ve toplam ihracatın %58,5'ini oluştururken, ithalat ise toplam ithalat içindeki %26,7'lik payı ile 917,8 milyon \$'ı (%22,4↑) oluşturdu.
- İhracat pazarındaki yoğunlaşma arttı: İhracatta ilk beş ticaret ortağının toplam ihracat içindeki payı %56,8 oldu. En büyük ortaklar Ermenistan (%14,8), Azerbaycan (%12,4) ve Rusya oldu (%12,1);
- İthalat bazında ilk beş ticaret ortağının payı toplam ithalatın %53,7'sini oluşturdu. En büyük ortaklar Türkiye (%16,7), Rusya (%14,3) ve ABD oldu(%9,4).

2023'nin ilk çeyreğinde hem bireysel hem de ticari krediler arttı***:

- Mart 2023'de ticari bankaların toplam aktifleri yıllık yaklaşık %8,9 artarak 67,3 milyar GEL oldu.
- Toplam kredi portföyü yıllık %13,8 artarak 44,9 milyar GEL'e ulaştı.. Tüketici kredileri yıllık bazda %26.3'lük bir büyüme yaşadı ve 8.0 milyar GEL'e ulaştı.
- Kurumsal kredi portföyü yıllık bazda %11,7 artarak 20,2 milyar GEL oldu. Artışın ana etkenleri İnşaat (%17,5), Ticaret ve Hizmetler (%14,4 artış) ve İmalat (%8,8) sektörlerine verilen krediler oldu;
- Takipteki alacakların toplam krediler içindeki payı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,3 puan azalarak %3,8 oldu.
- Finansal olmayan mudilerin (bireysel ve tüzel kişiler) mevduat portföyü kredilere göre %30,2 artarak 43,3 milyar GEL'e ulaştı. Bireysel mevduatlar için ana itici güçler vadesiz mevduatlar ve vadeli mevduatlar iken, tüzel kişiler mevduatları için ana sürücüler cari hesaplar ve vadeli mevduatlardır. Bireysel mevduat bir önceki yıla göre %34,5, tüzel kişilerin mevduatı ise %25,2 arttı. Yurt dışı mevduatı ise geçen yılın aynı dönemine göre %62,8 arttı.
- Toplam mevduatın dolarizasyonu %53,5 (2022 Mart: %54,9), bireysel mevduatta %69,5 (2022 Mart: %69,0) ve tüzel kişilerde %35,1 (2022 Mart: %39,7) olarak gerçekleşti;
- Raporlama döneminde sektörün Aktif Getirisi oranı (ROA) %3,4 (2022 Mart: %3,5), Özkaynak Getirisi oranı (ROE) ise %25,5 (2022 Mart: %28,4) olarak gerçekleşti.

***Bu bölümde, kredi ve mevduat büyümesi ile dolarizasyon oranları, kur değişimlerinin etkisi hariç tutulmuştur.

NBG, 10 Mayıs 2023'teki son PPK toplantısında para politikası oranını 0,5 puan düşürerek %10,50'ye düşürdü:

- National Bank of Georgia (NBG), enflasyonun aşağı yönlü seyrini dikkate alarak refinansman oranını 0,5 puan düşürerek %10,50'ye indirme kararı aldı;
- NBG, enflasyondaki düşüşün büyük ölçüde ithal ürünlerin fiyatlarındaki düşüşten kaynaklandığını belirterek; 2022'nin ortasından bu yana uluslararası emtia piyasalarındaki fiyatlar kademeli olarak düştü ve uluslararası nakliye maliyetleri pandemi öncesi seviyelerine indi. Bu eğilimler, değer kazanan döviz kurunun yanı sıra kademeli olarak yerel piyasaya da yansımakta ve ithal enflasyonunu düşürmektedir.
- Yurt içi enflasyon da nispeten yavaş da olsa geriliyor ve yıl boyunca bu düşüş eğilimini sürdürmesi bekleniyor. Tüm bu unsurlar dikkate alındığında, enflasyon beklentileri de yavaşlamaktadır;
- NBG'nin tahminine göre bu yıl ekonomik büyüme potansiyel seviyeye yakın, yaklaşık %5 olacak. Bu nedenle, hem bir önceki yıla göre kredi büyümesini yavaşlatan sıkı para politikası hem de mali konsolidasyonun desteğiyle fiyatlar üzerinde talep yönlü baskılar beklenmiyor;
- NBG, olumlu eğilimlere rağmen belirsizliğin hala yüksek olduğunu belirtti. Bu aşamada, ücret-fiyat sarmalının geliştiğine dair net işaretler bulunmuyor;
- NBG'ye göre, kısa vadede yıllık enflasyonun hedefin daha da altına inmesi ve orta vadede %3 civarında istikrar kazanması bekleniyor;
- NBG, bu tür belirsiz koşullar altında, NBG'nin para politikası faiz oranlarını ancak yavaş bir tempoda düşürmeye devam etmesinin beklendiğini vurguladı.

Uyarı Notu: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

